

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive Research) โดยมีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินการวางแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอ่างทอง รวมทั้งเปรียบเทียบสภาพและปัญหาการดำเนินการวางแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียนประถมศึกษาที่มีขนาดต่างกัน โดยผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การสร้างและพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การจัดกระทำข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ โรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอ่างทอง ที่เปิดสอนในปีการศึกษา 2545 โดยสำรวจรายชื่อโรงเรียนจากข้อมูลอัตราค่าลงทะเบียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอ่างทอง ปีการศึกษา 2545 ซึ่งพบว่ามีจำนวน 156 โรงเรียน (สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอ่างทอง. 2545 : 1-31) จำแนกตามขนาดโรงเรียนได้ดังนี้

1. โรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 69 โรงเรียน
2. โรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 71 โรงเรียน
3. โรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 16 โรงเรียน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ โรงเรียนประถมศึกษา ในปีการศึกษา 2545 โดยมีขั้นตอนการกำหนดกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

2.1 การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยอาศัยตารางประมาณขนาดกลุ่มตัวอย่างของ เครซี่ชี และมอร์แกน (Krejcie. R.V. , and Morgan. D.W. 1970 : 608) ที่ระดับนัยสำคัญ α .05 ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 113 คน

2.2 การเลือกกลุ่มตัวอย่างเพื่อให้กลุ่มตัวอย่างมีการกระจาย และเป็นตัวแทนที่ดี ผู้วิจัยจึงเลือกกลุ่มตัวอย่างจากทุกสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ ในสังกัดสำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัดอ่างทอง โดยเลือกโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในแต่ละสำนักงาน การประถมศึกษาอำเภอ จากการเทียบสัดส่วนของประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.3 การสุ่มตัวอย่าง สุ่มรายชื่อโรงเรียนโดยวิธีการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple random sampling) โดยการจับสลากจากบัญชีรายชื่อโรงเรียนในแต่ละสำนักงานการประถมศึกษา อำเภอในสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอ่างทองให้ได้จำนวนตามตาราง 2

ตาราง 2 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัดอ่างทอง

สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ	ประชากร				กลุ่มตัวอย่าง			
	ขนาดโรงเรียน				ขนาดโรงเรียน			
	เล็ก	กลาง	ใหญ่	รวม	เล็ก	กลาง	ใหญ่	รวม
เมืองอ่างทอง	15	7	2	24	11	5	1	17
ไชโย	12	7	-	19	9	5	-	14
ป่าโมก	4	6	1	11	3	4	1	8
โพธิ์ทอง	18	13	4	35	13	9	3	25
วิเศษชัยชาญ	12	19	4	35	8	14	3	25
สามโก้	4	7	-	11	3	5	-	8
แสวงหา	4	12	5	21	3	9	4	16
รวม	69	71	16	156	50	51	12	113

จากตาราง 2 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างในการวิจัยกระจายอยู่ตามสำนักงานการประถมศึกษา อำเภอต่าง ๆ ตามสัดส่วนของประชากรเรียงลำดับจากมากไปน้อยคือ สำนักงานการประถมศึกษา อำเภอโพธิ์ทอง วิเศษชัยชาญ เมืองอ่างทอง แสวงหา ไชโย ป่าโมก และสามโก้

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามเรื่องการศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินการวางแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอ่างทอง ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการ (Check - list)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการดำเนินการวางแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียนประถมศึกษา เป็นแบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) ชนิดกำหนดคำตอบเป็นข้อความ 5 ระดับ โดยสอบถามเกี่ยวกับระดับสภาพการปฏิบัติงานในการดำเนินการวางแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอ่างทอง ซึ่งมีน้ำหนักคะแนนดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง มีสภาพการดำเนินการวางแผนปฏิบัติการประจำปีมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง มีสภาพการดำเนินการวางแผนปฏิบัติการประจำปีมาก

ระดับ 3 หมายถึง มีสภาพการดำเนินการวางแผนปฏิบัติการประจำปีปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง มีสภาพการดำเนินการวางแผนปฏิบัติการประจำปีน้อย

ระดับ 1 หมายถึง มีสภาพการดำเนินการวางแผนปฏิบัติการประจำปีน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการดำเนินการวางแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียนประถมศึกษา เป็นแบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่าชนิดกำหนดคำตอบเป็นข้อความ 5 ระดับ โดยสอบถามเกี่ยวกับระดับปัญหาการดำเนินการวางแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอ่างทอง ซึ่งมีน้ำหนักคะแนนดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง มีปัญหาการดำเนินการวางแผนปฏิบัติการประจำปีมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง มีปัญหาการดำเนินการวางแผนปฏิบัติการประจำปีมาก

ระดับ 3 หมายถึง มีปัญหาการดำเนินการวางแผนปฏิบัติการประจำปีปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง มีปัญหาการดำเนินการวางแผนปฏิบัติการประจำปีน้อย

ระดับ 1 หมายถึง มีปัญหาการดำเนินการวางแผนปฏิบัติการประจำปีน้อยที่สุด

การสร้างและพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ดำเนินการตามลำดับดังนี้

1. ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องโดยศึกษาคำรา เอกสาร บทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวกับหลักการ แนวทาง ทฤษฎีในการวางแผนปฏิบัติการประจำปีของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ นักวิชาการต่าง ๆ และอื่น ๆ

2. กำหนดกรอบแนวคิดเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการดำเนินการวางแผนปฏิบัติการประจำปี
3. จัดทำร่างเครื่องมือ โดยศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการดำเนินการวางแผนปฏิบัติการประจำปี เป็นแนวทางในการสร้างข้อคำถามและตัวเลือก
4. นำร่างเครื่องมือให้ประธานกรรมการและกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์พิจารณา
5. นำข้อเสนอแนะเกี่ยวกับข้อบกพร่องที่พบมาปรับปรุงแก้ไข
6. นำเครื่องมือที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) ความสอดคล้องของคำถาม ตลอดจนภาษาที่ใช้ โดยมีเกณฑ์ในการคัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิ ดังนี้
 - 6.1 มีวุฒิไม่ต่ำกว่าปริญญาโททางการศึกษา หรือในสาขาที่เกี่ยวข้อง
 - 6.2 ปฏิบัติงานหรือดำรงตำแหน่งในโรงเรียนหรือหน่วยงานทางการศึกษา
7. รวบรวมข้อเสนอแนะที่ได้จากผู้ทรงคุณวุฒิ มาพิจารณาปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือตามข้อเสนอแนะ จัดทำเครื่องมือให้ถูกต้องอีกครั้งหนึ่ง
8. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับโรงเรียนในสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอ่างทองที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 โรงเรียน เพื่อวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามโดยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา (Coefficient Alpha) ของครอนบัค (Cronbach) (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2535 : 131-132) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 9.233 (ภาคผนวก ค)
9. นำผลที่ได้มาพิจารณาปรับปรุง และจัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ขอนหนังสือขอความอนุเคราะห์จากบัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ถึงผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดอ่างทอง เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลจากผู้บริหารโรงเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอ่างทอง
2. ขอนหนังสือขอความอนุเคราะห์จากผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดอ่างทองถึงหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลจากผู้บริหารโรงเรียนในแต่ละอำเภอ ที่เลือกเป็นกลุ่มตัวอย่าง และนัดวันที่จะจัดเก็บแบบสอบถาม
3. ผู้วิจัยประสานงานและเก็บแบบสอบถามที่สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดด้วยตัวเอง โดยจัดเก็บได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์ 102 ฉบับ จากที่แจกไป 113 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 90.26
4. นำข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้ไปวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติต่อไป

การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้คำตอบตรงตามความมุ่งหมายของการวิจัย ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC⁺ for Window version 10.0 (Statistical Package for Sciences/Personal Computer Plus) โดยกำหนดวิธีการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติไว้ดังนี้

1. การวิเคราะห์คำนวณสถิติภาคบรรยายของข้อมูลต่าง ๆ เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้การแจกแจงความถี่ และค่าร้อยละ

2. ในการศึกษาสภาพการดำเนินการวางแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอ่างทอง ใช้การตรวจให้คะแนนและหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของแต่ละรายการ (Best. 1978 : 147) ดังนี้

2.1 การแปลผลค่าเฉลี่ย

ค่าคะแนนเฉลี่ยระหว่าง 4.51-5.00 หมายถึง มีการดำเนินการวางแผนปฏิบัติการมากที่สุด

ค่าคะแนนเฉลี่ยระหว่าง 3.51-4.50 หมายถึง มีการดำเนินการวางแผนปฏิบัติการมาก

ค่าคะแนนเฉลี่ยระหว่าง 2.51-3.50 หมายถึง มีการดำเนินการวางแผนปฏิบัติการปานกลาง

ค่าคะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.51-2.50 หมายถึง มีการดำเนินการวางแผนปฏิบัติการน้อย

ค่าคะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.00-1.50 หมายถึง มีการดำเนินการวางแผนปฏิบัติการน้อยที่สุด

3. ในการศึกษาปัญหาการดำเนินการวางแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอ่างทอง ใช้การตรวจให้คะแนนและหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของแต่ละรายการ (Best. 1978 : 147) ดังนี้

3.1 การแปลผลค่าเฉลี่ย

คะแนนค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.51-5.00 หมายถึง มีปัญหาการดำเนินการวางแผนปฏิบัติการประจำปีมากที่สุด

คะแนนค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.51-4.50 หมายถึง มีปัญหาการดำเนินการวางแผนปฏิบัติการประจำปีมาก

คะแนนค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.51-3.50 หมายถึง มีปัญหาการดำเนินการวางแผนปฏิบัติการประจำปีปานกลาง

คะแนนค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.51-2.50 หมายถึง มีปัญหาการดำเนินการวางแผน
ปฏิบัติการประจำปีน้อย

คะแนนค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00-1.50 หมายถึง มีปัญหาการดำเนินการวางแผน
ปฏิบัติการประจำปีน้อยที่สุด

4. การศึกษาเปรียบเทียบสภาพและปัญหาการดำเนินการวางแผนปฏิบัติการประจำปี
ของโรงเรียนประถมศึกษาที่มีขนาดแตกต่างกัน ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว
(One-way analysis of variance) ในการทดสอบโดยกำหนดค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติ
ที่ระดับ .05 และในกรณีที่พบว่า การวิเคราะห์ความแปรปรวนมีความแตกต่างอย่างนัยสำคัญ
ทางสถิติ จะทำการทดสอบหาความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ (Post Hoc Comparison) ด้วยวิธีของ
เชฟเฟ (Sheiffe's Method)